

عنوان:

تأثیر تزریق وریدی اریتروپویتین در پیامدهای بیماران مبتلا به ترومای نخاعی حاد در مقایسه با تزریق متیل پردنیزولون به تنهایی

دکتر علی مشکینی ۱- دکتر نسرین پورحاج شکر ۲ - دکتر فیروز صالح پور ۳ - دکتر پرویز صمدی مطلق ۴

۱- استاد جراح و متخصص بیماریهای مغز و اعصاب و ستون فقرات -فلوشیپ استریوتاکسی -۲ دستیار جراحی مغز و اعصاب-۳ استاد جراح و متخصص بیماریهای مغز و اعصاب و ستون فقرات -فلوشیپ جراحی اطفال -۴ جراح و متخصص بیماریهای مغز و اعصاب و ستون فقرات

دپارتمان نوروسرجری- مرکز تحقیقات علوم اعصاب -بیمارستان امام رضا- دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی تبریز ایران-

مقدمه:

آسیب حاد طناب نخاعی (Acute Spinal Cord Injury) جزو شایع ترین اختلالات موجود در زمینه کاری جراحی مغز و اعصاب واز عوامل مهم اختلالات حسی، حرکتی، دستگاه ادراری و یا ترکیبی از این موارد به شمار می رود. و در کشور ما بخش بزرگی از بیماران ارجاعی به مراکز تروما را تشکیل می دهند. پیشرفتهای حاصله در ارتباط با مراقبتهای ارائه میشود که به منظور ترمیم ضایعات نخاعی از دوران باستان تا به امروز صورت گرفته است. اخیرا درمانهای Neuroprotective جذابیت های زیادی را برای دست اندرکاران رویکرد به این بیماران ایجاد کرده است. تحقیقات دانشمندان نشان میدهد که امکان ترمیم بعد از ضایعات نخاعی وجود دارد. بسیاری از عوامل دارویی، مانند اریتروپویتین در حقیقت برای کاستن از آسیب ثانویه پس از اختلال اولیه و تلاش برای حفظ بافت عصبی به کار می رود. لذا هدف این پژوهش بررسی تاثیر این دارو در وضعیت حسی و حرکتی بیماران مبتلا به SCI حاد می باشد.

مواد و روش کار:

در این مطالعه کارآزمایی بالینی ۶۰ بیمار مبتلا به آسیب حاد نخاعی که در طبقه بندی فرانکل، جزو رده های A تا C هستند گزینش و ضمن همسان سازی از نظر کلاس فرانکل، به دو گروه A و B (هر گروه شامل ۳۰ بیمار) تقسیم شدند. گروه A ضمن انجام درمان های معمولی دریافت متیل پردنیزولون، تحت دریافت اریتروپویتین قرار گرفتند و پس از ۴ روز و ۶ ماه از نظر وضعیت حسی و حرکتی تحت ارزیابی و مقایسه با گروه B (دریافت داروی معمول مانند متیل پردنیزولون) قرار گرفتند.

نتایج:

در مطالعه در مجموع دو گروه ۱۶ بیمار با آسیب نخاعی Complete و ۴۴ بیمار با آسیب نخاعی Incomplete وجود داشتند. در بازه ۴ روز بعد از شروع مطالعه، بیماران با آسیب Complete در گروه مورد و کنترل بهبودی نداشتند. همچنین بیماران با آسیب نخاعی Incomplete ۱۳ بیمار از ۲۱ بیمار (۶۲٪) در گروه مورد و ۲ بیمار از ۲۳ بیمار (۹٪) در گروه کنترل بهبودی داشتند. در بازه ۶ ماه بعد از شروع مطالعه، ۲ بیمار از ۸ بیمار (۲۵٪) در گروه مورد با آسیب Complete بهبودی داشت. در گروه کنترل بهبودی حاصل نشد. همچنین در بین بیماران با آسیب نخاعی Incomplete ۱۲ بیمار از ۱۹ بیمار (۶۳٪) در گروه مورد و ۵ بیمار از ۲۱ بیمار (۲۳٪) در گروه کنترل بهبودی داشتند.

بحث و نتیجه گیری:

بر اساس نتایج به دست آمده بهبودی در قدرت عضلانی و حسی طبق طبقه بندی فرانکل در بیماران دریافت کننده اریتروپویتین در بازه های زمانی ۴ روزه و ۶ ماهه دیده میشود که این

تفاوت با گروه کنترل از نظر آماری معنی دار است. بطوریکه بیماران در گروه مورد در کلاس فرانکل C , B به کلاس فرانکل C- D- E بعد از بهبودی رسیده بودند.

کلمات کلیدی:

متیل پردنیزولون – اریتروپویتین – آسیب طناب نخاعی حاد – طبقه بندی فرانکل – قدرت عضلانی و حسی